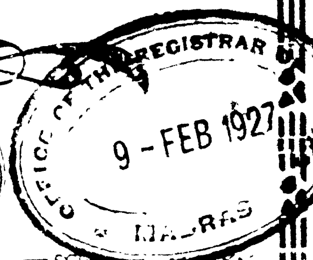
ఓమ్

శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమత్ర్యాహూరు

వేణుగోపాల - - కృష్ణశతకము.

పూనూరు బోర్డుస్కూలు, ప్రధానోపాధ్యాయులగు

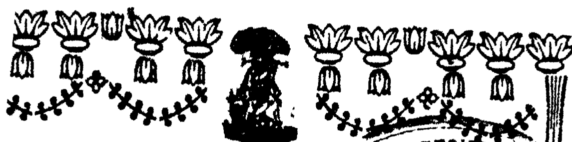
దూపాటి నారాయణాచార్య

ప్రణీతము.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

1926.

ఓమ్

శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీ మత్స్వామి

వేణుగోపాలకృష్ణశతకము

పూనూరు బోర్డుస్కూలు, ప్రధానోపాధ్యాయులగు

దూపాటి నారాయణాచార్య

ప్రణీతము.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల.

1926.

తొలిపలుకు.

ఈ చిన్నిపొత్తమునం దచ్చొత్తించిన సీసపద్యమ్ములను రచియించిన శ్రీమదాచార్యవర్యులు నాకు ముఖతః పరిచితులు కారే. అయినను వారిగ్రంథ పరిచయముచే వారు నాకు చిరమిత్రులే యగుదురు. శ్రీ యాచార్యవర్యులు నన్ను పీఠికను వ్రాయగోరుటంత సమంజసముగా లేదు. ఏలయన! నేను అల్పజ్ఞుని, కుక్షింభరుని వారు పండితులు శబ్దవిదులు అట్టివారి కవిత్వమును నేను విమర్శింపబూనుట కేవల హాస్యాస్పదము. కనుక పద్యములు మిగుల రసవంతములుగను, భావగర్భితములుగను, స్వభావోక్తులుగను, శైలి మృదుమధురముగను, పండిత పామర జనైక సువేద్యముగను నున్నదని చెప్పుచు శ్రీకృష్ణపరమాత్మ యీకవివర్యుని యింకను ననేకోద్గ్రంథ రచనకు గడంగు సాహసౌదార్యముల నాశీర్వదించునుగాక యని కోరుచు విరమించుచున్నాడను.

8—10—1926 సం॥
చేబ్రోలు
గుంటూరు జిల్లా.

ఇట్లు
విన్నవించు విధేయుడు
ఇలపావులూరి శ్రీరాములు.

ఓమ్

విజ్ఞప్తి.

రసజ్ఞులారా!—

రచనలన్నిటిలో "శతకరచన" మిగుల దుర్ఘటమని పెద్దల యాశయము. నేనా! అల్పమతిని. నాకుఁ గల సంస్కృతాంధ్రభాషా పరిచయమా! మిగులస్వల్పము. కవిత్వ రసానుభవమా! శూన్యము. ఇట్టి నారచన కిదియె ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచే, నిందు గుణములు తక్కువయనియు, దోషములెక్కువ యనియుఁ బండిత పాఠకలోక మెఱుంగకపోదు. కాని, యీశతకప్రచురణ కొక ముఖ్యకారణముకలదు. తప్పొప్పులను పాటింపక, రసపోషణోల్లాస మాలోచింపక, యథాశక్తి నీకృతి రచించి, పఠించునపుడంతయు, నానిర్హేతుకదయామాన కరుణాకటాక్ష పరిపాలితభక్తుఁడగు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ నాహృదయమున కనిర్వాచ్యసుఖ మొదఁగూర్చుచుండెడి వాఁడు. "ఏకస్స్వాదునభుంజీయాత్" అను లోకోక్తిననుసరించి, అట్టి యాత్యంతికసుఖ మితరులనఁగూడ ననుభవింపఁజేయ వీలగునేమోయనెడి యడియాస, నన్నదీనిని

ముద్రిత గ్రంథరూపముగఁ బ్రచురింపఁ బ్రేరించినది. ఈపని నేనెంతవఱకు సానుకూలపఱుపఁ జాలితినో, నిర్ణయించు స్వాతంత్ర్యముఁ బాఠక మహాశయులకే విడిచి పెట్టితిని.

ఈశతకము సుమారు రెండుసంవత్సరముల క్రిందటనే పరిసమాప్తిచేయఁబడి, దాదాపు, యిరువదిమాసములక్రితము, అప్పట్లో, యిచటి బోర్డు, స్కూలులోఁ బ్రథానోపాధ్యాయులుగా నుండు, శ్రీ. ఆ. సుబ్బారావుగారి ద్వారా, చేబ్రోలు, వేదాంత గ్రంథనిలయాధ్యక్షులగు మ. రా. రా. శ్రీ, ఇ. శ్రీరాములుగారి చెంతఁ జేరినది. వెంటనే, ముద్రింపించుయోగ్యత నాకుఁగలుగమిచే, ఆ ద్వారకాంతయు "యోగక్షేమం వహామ్యహం" అనిచెప్పిన వానిమీఁదనే పెట్టి నేనూరకుంటిని.

ఇట్లుండగా, వేదాంతమతగ్రంథ విచారపరిచారకులగు మ.రా.రా.శ్రీ. ఇ. శ్రీరాములుగారి యమోఘాశీర్వాద బలమహిమనో, మత్ప్రియసుహృదులగు, శ్రీ ఆ. సుబ్బారావుగారి, నిశ్చలభక్తి భావగరిమనో, మత్ప్రియ శిష్యులును, చిరంజీవులగు, శ్రీపూనూరు భక్తసమాజము"వారి యాదరాతిశయ విశేషముననో, లేక, పూనూరి వేణుగోపాలుని నైసర్గికవత్సలత్వ విలసనము

ననో, యీశతకమునకిప్పటికి ముద్రితగ్రంథ స్వరూపమే ర్పడినది. ఏతచ్ఛతక ప్రకటనకయి, తమతన్మ,మన, ధన సాయమొసఁగిన, పయిహారందఱికిని నేనెంతయుఁ గృత జ్ఞుఁడను.

మఱియు, పూనూరు దేవాలయ స్థలపురాణమును యథాసక్రమముగ సంగ్రహించి, యీశతకములోఁ జేర్చ వలసినదని, యిచటి నాప్రియమిత్రులు కొందఱుకోరిరి. కాని, యీస్థలపురాణము కేవల నిరాధారమైన పుక్కిటి పురాణమగుటచే నిదమిద్ధమని నిరూపించి వ్రాయఁదగిన విశ్వసనీయోపపత్తి లభింపమి విరమించితిని. కావున వారు నన్ను క్షమింతురుగాక.

సదయహృదయులగు చదువరులు, యిందలిదోష ములను దెలిపినచో, వాటిని పునర్ముద్రణమున సవినయ ముగ సవరించుకొనెదను.

"ప్రార్థయే సర్వవిదుషో, క్షంతుమంతుశతానిచ
యద్యత్రకుత్ర చిద్దోషో, నిర్మలంకురుతాదరాత్."

బోర్డుస్కూలు
పూనూరు
ది. 27-9-26.

ఇట్లు విన్నవించు
విబుధజనవిధేయుఁడు
దూపాటి నారాయణాచార్యులు.

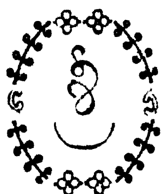

శ్రీరస్తు.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమత్ప్యాహూము

వేణుగోపాలకృష్ణశతకము

యాదవాన్వయ • క్షీరనీరధిపూర్ణ
చంద్ర; చంచత్కృపా • సాంద్రహృదయ
శౌర్యధైర్యస్థైర్య • చాతుర్యసద్గుణ
ధామ! నిర్జితమత్త • దైత్యసీమ!
శిశుపాలచాణూర • జీవసమీరభు
జంగాయమాన! వి • హంగయాన
కంసాదిరాక్షస • గర్వపర్వతపాక
శాసన! ధర్మసం • స్థాపనాఢ్య

తే॥ గీ॥ నీరజేక్షణ! భక్తచ • కోరచంద్ర!
గాత్రజితమేఘ! బుధజన • స్తోత్రపాత్ర!
భుక్తిముక్తిఫలప్రద! • భువననేత!
వరద! పూనూరు వేణుగో • పాలకృష్ణ.

2\. సీ. శ్రీరుక్మిణీమన । స్సారసమదభృంగ!
సదమలతరపాద । జనితగంగ!
మురళీవినిర్గత । మోహనస్వరసుధా
రసవశ్యసచరాచ । రప్రపంచ!
గోపకాంతాకుచ । కుంభోపగూహన
పరవశీకృతచాటు । తరశరీర!
ఘోరగంభీరసం । సార పారావార
తారణోపాయప్ర । ధానతరణి

తే॥ గీ॥ దివ్యభూషణ శోభాప్ర । దీప్యమాన
శంఖచక్రగదాఖడ్గ । శార్ఙ్గహస్త
అవ్యయానందకందళీ । కాంతరంగ
వరద! పూనూరు వేణుగో । పాలకృష్ణ.

3\. సీ. శ్రీవేణుగోపాల । శ్రితజనసురభూజ
నిరుపాధికంబగు । నీదుకృపయు
సకలభూతములను । సంరక్షణము సేయు
పావనంబగునీదు । ప్రాభవమును

మహనీయభువన ని । ర్మాణచాతుర్యమై
భవయుక్తమగునీదు । భవ్యకీర్తి
ధర్మంబునిల్పియ । ధర్మనాశముఁజేయు
నిరుపమానంబగు । నీదుప్రీతి
తే॥ గీ॥ కుతుకమలరారఁగనుఁగొని । శతకమొండు
కాన్కఁగాఁదెచ్చినాఁడనో । కమలనయన
కరుణతోఁడీనిఁగొనినన్ను । గావుమయ్య
వరద! పూనూరువేణుగో । పాలకృష్ణ.

4. సీ. ధరఁగవిత్వపటుత్వ । తత్వవిజ్ఞానపీ
యూషపానానంద । యుక్తులైన
వ్యాసవాల్మీకాది । భాసురకవిసోము
లనుమానసంబున । వినుతిఁజేసి
కాళిదాసాది స । త్కవిపుంగవులనెల్ల
సమ్మోదంబునమది । సంస్మరించి
ఆంధ్రకవిత్వత । త్వార్థకోవిదులగు
నన్నయాదులనెద । నన్నుతించి
తే॥ గీ॥ భక్తిపరిమళపూరిత । పద్యపుష్ప
దామమునుగూర్చి నీకంఠ । సీమనలరఁ
జేయువచ్చితిఁగాని ధన్యుఁ । జేయవయ్య
వరద! పూనూరువేణుగో । పాలకృష్ణ.

5. సీ. ధరణిమంగళగిరి । తిరుమలదూపాటి
వంశదుగ్ధాబ్ధిజై । వాత్రికుండు
శ్రీవిశిష్టాద్వైత । సిద్ధాంతవరసూత్ర
సంప్రదాయార్ధవి । శారదుండు
సంస్కృతాంధ్రకవిత్వ । సాహిత్యచాతుర్య
విలసితశేముషీ । బలయుతుండు
మద్గురువర్యుండు । మంత్రోపదేశికుం
డైనవేంకటగురు । మాననీయు
తే॥ గీ॥ పాదపద్మమ్ములనుమదిఁ । బ్రస్తుతించి
యీకృతికినిచ్చ బతిఁజేతు । నోకృపాబ్ధి!
భక్తమానసపరతంత్ర! । భవ్యగాత్ర!
వరద! పూనూరు.

6. సీ. అవిరళానంద సౌ । ఖ్యములఁగూర్చునీదు
నామంబుస్మరియించు । నాల్కనాల్క
నిరుపమానంబగు । నీకథామృతమును
స్థిరభక్తిఁగ్రోలెడు । చెవులుచెవులు
నీపాదతులసిని । నిత్యమాఘ్రాణించి
ముదమందుచుండెడు । ముక్కుముక్కు
నీదివ్యమంగళ । నిర్మలదేహంబుఁ
గాంచుభాగ్యముగల । కండ్లుకండ్లు

తే॥ గీ॥ నిను సతంబు భజించెదు । మానసమున సము
కరము నీకర్పణము సేయు । కర్మకర్మ
తదితరములన్నియును । నిరర్థకములయ్యె
వరద! పూనూరు.

7. సీ. కరములున్నందుకు । నిరతంబు నీ పాద
జలజాతంబుల పూజ । సలుపవలయు
పదములున్నందుకు । పావనంబగు నీదు
సన్నిధికి నిత్యంబుఁ । జనఁగవలయు
మస్తమున్నందుకు । మనసారనీ పాద
ములకు దండంబు సాఁగి । మ్రొక్కవలయు
కాయమున్నందుకు । కలకాలము నీదు
పరిచర్యభాగ్యంబుఁ । బడయవలయు

తే॥ గీ॥ కలిమిలేములు సతములు । గావు తండ్రి
బాహ్యవేషములు త్తడం । బముగ నీను
నిత్యకైంకర్యలాభంబె । సత్యమయ్య
వరద! పూనూరు.

8. సీ. శంతనసుతుభాతి । మంతనంబున నిన్ను
దిటవుఁగాఁ గట్టి బం । ధింపలేను
విదురుని రీతి బల్ । విందులు బచరించి
చవులూరఁ జేసెడి । శక్తి లేదు

పార్థునివిధమున । బంధుభావముఁజూపి
కలసిమెలంగుభా । గ్యంబులేదు
అలఁగాచెడిగోప । బాలురవలెనిన్ను
బొందులాథంబునా । కందలేదు
తే॥ గీ॥ చంద్రునకునూలుపోగన్న । చందమును
శక్తికొలఁదినిసేవరి । చర్యఁజేకు
నాకుఁబ్రాపయిరక్షింపు । మోకృపాబ్ధి!
వరద! పూనూరు.

9. సీ॥ జలనిధి జలకణం । బుల నెట్టులైనను
గట్టిపట్టునలెక్క । పెట్టవచ్చు
పటుప్రయత్నంబులఁ । బరమాణువులసంఖ్య
గణనసేయఁగవచ్చు । కాలసరణి
వర్షధారలను ధీ । బలపరిశ్రమమున
నెడతెంపుదలలేక । నెన్నవచ్చు
ఆకాశపథమున । నలరారుచుక్కల
గుత్తులుగనిపెట్టి । కూడవచ్చు
తే॥గీ॥ అంతమేలేని నీదుక । ల్యాణగుణము
లెంచఁగ లెక్కింప నేతికిఁ । దరముకాద
టన్న ? శక్యంబె! అజ్ఞుండ । నైననాకు
వరద! పూనూరు.

10. సీ॥ నేత్రపర్వంబుగా । నినుజూచుటకుఁగదా
అమరనాథుఁడు సహ । స్రాక్షుఁడయ్యె
భక్తిపెంపుననిన్ను । వర్ణించుటకుగదా
శేషాహి సాహస్ర । శీర్షుఁడయ్యె
కడఁకమై నీకూషి । గము సల్పుటకుగదా
రవి స్థిరంబుగ సహ । స్రకరుఁడయ్యె
మితిలేని నీగొప్ప । స్థితిఁదెల్పుటకుగదా
చదువులెన్నో సహ । స్రంబులయ్యె
తే॥గీ॥ పిరలందఱు నొక్కొక్క । వేయుకనులుఁ
దలలుఁ గరములుఁ జదువులుఁ । గలిగినంత
మాత్రమున పాత్రులా? నీమ । హిమముఁ బొగడ
వరద! పూనూరు.

11. సీ॥ భువనంబులన్నియుఁ । బ్రోవఁజాలిననీకు
బలమునకొక మేర । గలదె! ఈశ!
బ్రహ్మాండముల బహు । రమణీయముగఁ జేయు
నీకౌశలమునకు । నిలువగలదె
బ్రహ్మాది స్తంబప । ర్యంత భూతములందు
గ్రిందుగానుండు నీ । ఘనతకొలఁదె
కోటిసూర్యులకాంతి । గోటిమీటఁగఁజాలు
నీతేజమునకొక । నియతిగలదె

తే॥గీ॥ ఎల్లయున్నదె; నీమనం । బుల్లపద్మ
పత్రినిభ నేత్రి సదపాంగ । పాతవిభవ
మునకు నెటనేని? సర్వేశ! । వనజనాభ!
వరద! పూనూరు.

12. సీ॥ బ్రహ్మాండ మందుండు । ప్రతిపదార్థమునందు
నిండియుండునుగదా! నీదురూపు
అత్యద్భుతంబుగా । నన్నిటనుండుని
వందకుండుదువయ్య । మందమతికి
జగములన్నియుఁ బరేశ । స్వముగనీబొజ్జలో
నిమిడియుండునుగదా! । విమలహృదయు
ఇట్టి జగత్కర్తి । నేకాంతభక్తుఁడు
రొట్లునిల్పునో తన । హృదయమందు
తే॥గీ॥ అతివిచిత్రచరిత్రుఁడ । వయ్యనీవు
నీమహిమ నెవ్వఁడెఱుఁగునో । నీరజాక్ష
నీవయద్దాని నెఱుఁగుదో । దేవదేవ
వరద! పూనూరు.

13. సీ॥ కనులపండువుసేయు । ఘనసృష్టియందును
కర్ణపేయంబగు । గానమందు
రసనకు మిక్కిలి । పసఁగూర్చుచవులందు
లలిమీఱు మలయాని । లంబునందు

ఘూర్ణితర్పణమైన । గంధాబునందును
పంతసంబునఁ దేలు । స్వాంతమందు
సంసారవిషయాక । సౌఖ్యసంపదలందు
విములకళాకలా । పములయందు
తే॥గీ॥ సర్వకార్యములందును । సకలవస్తు
సంతతులయందు సతతంబు । సదయస్ఫూర్తియు
నిన్నుగని చింతసేతునో । నిర్వికార !
వరద! పూనూరు.

14 సీ॥ ఆద్యంతములేని । ఆకసంబునుగాని
చలువలఁజిలికించు । నెలనుగాని
వెన్నుఁడనఁబిచ్చు । వేఁడివేల్పునుగాని
తళతళలాడు నీ । క్రాంతినిగాని
సస్యంబులను బెంచు । జలధారలనుగాని
భంగసంగతమగు । వార్ధిగాని
ఉన్నతశిఖరశి । లోచ్చయంబులఁగాని
సురుచిరసలిల ని । ర్ఝరులఁగాని
తే॥గీ॥ గాంచినపుడెల్లఁ జెప్పశ । క్యంబుగాని
హర్షమున దేలుచుందునా । యంతరంగ
మందు సర్వాత్మ! యెంచేని । యుందువయ్య !
వరద! పూనూరు.

15. సీ॥ చెలువారు నీసృష్టి । చిత్రమ్ములనుజూచి
ఆనందమొందని । అక్షులేల ?
ఉత్తమంబైనట్టి । యుపనిషదర్థ వి
స్ఫురణం దేలని శ్రోత్ర । పుటములేల ?
నీలసద్గుణగణ । నిత్యానుసంధాన
పరతఁగాంచఁగలేని । వక్త్రమేల?
నీకుత్సవంబుల । సేవింపఁగఁజాలని
భాగ్యవంతుల భోగ । భాగ్యమేల ?
తే॥గీ॥ అంతరింద్రియ బహిరింద్రి । యములనెంచి
నిశ్చలంపుఁ బత్తి నివ్వడు । నీదుపూజ
సలుపలేనట్టి వ్యర్థంపు । జన్మమేల ?
వరద! పూనూరు.

16. సీ॥ తులలేని సిరిసంప । దలతోడఁ దులఁదూఁగు
ధనికునకవి శాశ్వ । తములుగావు
సర్వసర్వంసహా । చక్రిమేలెడుభూమి
పాలుఁడు రాష్ట్రంబుఁ । గోలుపోవు
దేహపాటవమునఁ । దేజరిల్లెడుమహా
బలునికి సత్వమ్మది । తొలఁగిపోవు
సురుచిరాకార వి । స్ఫూర్తి రాజిలువాని
వైభవమంతయు । వదలిపోవు

తే॥ సర్వమును గాలమహిమచే । సమయఁగాని
త్వత్కృపారస పూజజా । తప్రభూత
మోక్షసుఖమెన్నటికిఁ జెడి । పోవదయ్య !
వరద! పూసూరు.

17. సీ॥ కలుషములగు తలఁ । పులఁ గలుగఁగనీక
మనమును దిద్ది పా । వనముఁ జేసి
మునుకొని నీచంపుఁ । బనులకుఁ గడఁగను
పాణియుగ్మము । బాగుపఱచి
నిరుపయోగములగు । పరుషవాక్యములాడు
నోటికి స్మరణను । నాటఁగూర్చి
పాదము హానిఁ జేయు । బుద్ధిని సంసార
పఱచి, విజ్ఞానంబుఁ । బడయఁ జేసి

తే॥ సర్వకరణంబులను నీప్రి । యశక్తమైన
సేవసలుపుట కలవడఁ । జేసితయ్య
దీనులకు నిల్లనీవె కా । దిక్కు తండ్రి!
వరద! పూసూరు.

18. సీ॥ జపతపస్స్వాధ్యాయ । సత్కర్మపరులగు
మునులకు శమదమ । ములను గూర్చి
వివిధశాస్త్రార్థకో । విద సమూహములను
వినయవిధేయత । లనువిధించి

ధనధాన్య విభవ వి । స్తారశోభితులకు
వితరణగుణమును । వెలయఁజేసి
ధైర్యసాహసముల స । త్కార్యలంపటులకు
సదయార్ద్ర హృదయంబు । సంతరించి
తే॥గీ॥ నీమపరిచార విధులను । నేర్పి మాఁకు
సతతము నిజవేల్పుఁ జేసితో । సత్యరూప
నీవపారకృపాజల । నిధివిగావె !
వరద! పూనూరు.

19. సీ॥ పుణ్యనదీనదం । బులకు పాపములను
గూల్చుబల శక్తిని । గూర్చినావు
చంద్రసూర్యాగ్ని న । క్షత్రపంక్తికి దివ్య
దీప్తులక్ష్ములఁ బ్రసా । దించినావు
సౌందర్య సౌరభ్య । సౌకుమార్యతలను
ప్రసవజాతికి పొందు । పఱచినావు
ఇక్షుకాండమ్మున । కింపగుమాధుర్య
రసముగ్గలంబుగా । నొసఁగినావు
తే॥గీ॥ కవులవాక్కుల నమృతంబుఁ । గల్పినావు
నీవినోదంబు లమితాద్భు । తావహములు
వానిఁ జేర్కొన నేనెంత । వాఁడనయ్య !
వరద! పూనూరు.

20. సీ॥ స్పర్శవేదినిదాఁకి । సర్వలోహములును
బంగారు మయములై । పరిణమించు
సంజీవకరణిచే । జడపదార్థములెల్లఁ
జైతన్యమునఁ బొంది । ప్రీతిఁ జెందు
దివ్యసుధారస । ద్రవ్యమన్నిటిజరా
మరణంబులను బాపి । మనఁగఁ జేయు
కోరికల్ పైరులఁ । గోకులంబుగఁ బెంచి
ఫలియింపఁ జేయుఁ గ । ల్పద్రుమంబు
తే॥గీ॥ దురవగాహంబు సృష్టివ । స్తువులమహిమ
అట్టిసృష్టికి కర్తవై । నట్టినిన్ను
నెట్లు వర్ణింపవలయునో । తెలుఁగనయ్య !
వరద! పూనూరు.

21. సీ॥ ఆర్తులఁ బ్రోచెద । ననుటకు ద్రుపదేశు
కొమరిని గాచుటే । గొప్పసాక్షి
అతిబలోపేతుండ । ననుటకు గొనగోటఁ
గొండనెత్తుటయె బల్ । దండిసాక్షి
అత్యంత సులభుండ । ననుటకు గోపాల
బాలుర చెల్మియే । ప్రబలసాక్షి
ఆచార్యముఖ్యుండ । ననుటకు గీతార్థ
తత్త్వప్రబోధమే । తగినసాక్షి

తే॥గీ॥ జగదధీశుఁడవనుటకు । జగమునీదు
శాసనముదాటకుండుటే । సాక్షితండ్రి!
సర్వసాక్షుఁడవగునీకు । సాక్షులేల ?
వరద! పూనూరు.

22. సీ॥ ముచికుందు నతిమెచ్చి । మోక్షసామ్రాజ్యసిం
హాసనాసీనుఁగాఁ । జేసినావు
పార్థునిభక్తి తా । త్పర్యములకు మెచ్చి
విశ్వరూపమును జూ । పించినావు
భాగీరథీపుత్రు । భావశుద్ధికిమెచ్చి
దివ్యబోధముఁ బ్రసా । దించినావు
కూర్మిఁగుచేలుని । గుణసంపదకుమెచ్చి
యీప్సితార్థంబుల । నిచ్చినావు
తే॥గీ॥ మునిసతీ జనపూజలఁ । దనిసినావు
మించి సౌజన్యవృత్తిఁ జా । టించినావు
స్వామి! నినుఁగొల్చువారల । కేమికొదువ
వరద! పూనూరు.

23. సీ॥ దుష్టశిక్షణయును । శిష్టరక్షణయును
చేతికంకణములో । శ్రీశనీకు
ఆర్తపోషణమును । నార్యతోషణమును
పెట్టని సొమ్ములో । దిట్టనీకు

భక్తవాత్సల్యంబుఁ । బరమసౌలభ్యంబు
సత్స్వభావంబులో । స్వామినీకు
అవ్యాజకరుణయుఁ । నభయదానంబును
దివ్యగుణంబులో । దేవనీకు
తే॥గీ॥ మార్దవంబొంటఁబుట్టిన । మచ్చనీకు
సకలకల్యాణ గుణరత్న । సాగరుఁడవు
గాన నినుజేరినాఁడనో । కమలనాథ!
వరద! పూనూరు.

24. సీ॥ రుక్మిణీరమణీసు । రుచిరలతావేష్టి
తము సుమనస్సేవి । తము సిరతము
వేదశాఖావ్రతో । న్నతము కళాపత్రి
రాజమానము కవి । రాట్పరణము
పురుషార్థఫలవిభా । సురము నిర్మలశమ
చ్ఛాయావిశేషసౌ । ఖ్యాయతనము
శుకవాగమృతఝరీ । శుభశ్రీకంకణపోషి
తము సర్వభూతహి । త విలసితము
తే॥గీ॥ అయిన శ్రీకృష్ణమందార । మాశ్రయింప
సూరివర్యుల కిహపర । సుఖములెల్లఁ
గరతలామలకంబులు । గాచెతండ్రి!
వరద! పూనూరు.

25\. సీ॥ ఘనపాపములఁ బాపు । కొనుటకై మితిలేని
దానంబులను జేయఁ । బూనుటయును
అనుమానములమాన్పు । కొనుటకై పలుమాఱు
బుద్ధిమంతులఁజూడఁ । బోవుటయును
తనదోషములఁ దోలు । కొనుటకై నిష్ఠతో
జపములు తపములు । సలుపుటయును
ఎనలేని కలుషంబు । లనసీఁగికొనుటకై
జన్మంబులెన్నియో । జరుపుటయును

తే॥గీ॥ కాలహారణంబునకు ముఖ్య । కారణములు
తావకాంఘ్రి సరోజచిం । తనము సకల
పాపహరమును మోక్షసా । ఫల్యకరము
వరద! పూనూరు.

26\. సీ॥ దురితాటవులకు వి । స్ఫురదగ్నిహోత్రంబు
ఆపదద్రులకు వ । జ్రాయుధంబు
వివిధమనోరోగ । బిసతంతుపాళికి
గంధబంధురమత్త । సింధురంబు
అజ్ఞానరూపగా । ఢాంధకారమునకు
నరుణప్రభాకరమండ । లోదయంబు
తీరని దారిద్ర్య । వారివాహములకు
భూరిజవోపేత । మారుతంబు

తే.గీ॥ సకలపురుషార్థఫల జయ । సాధనంబు
భవమహార్ణవ తరణంబు । పావనంబు
నీదునామంబు సంశయ । నిరసనంబు
వరద? పూనూరు.

27. సీ॥ శ్రీమంతమగు నీదు । నామబీజంబును
నారదముని భువి । నాటినాఁడు
ధ్రువుఁడు నిశ్చలభక్తి । తోఁ బాదుఁ జేసెను
ప్రహ్లాదుఁ డుదకధా । రలనుఁ జిలికె
అరుసంబుమీఱ రు । క్మాంగదరాజర్షి
అంకురింపించె ని । రంకుశముగ
చెలువుగ భీష్ముండు । చిగురింపఁ జేసెను
ద్రౌపది పర్ణాళిఁ । బ్రబలఁ జేసె
తే॥గీ॥ విదుల నలరారఁ జేసెను । శరి; శుకుండు
పక్వఫలములఁ గాయించె । భక్తులీఫ
లములఁగడు మెక్కి త్వత్పదా । బ్జములఁగందురి
వరద! పూనూరు.

28. సీ॥ మాధవ గోవింద । మధుసూదన ముకుంద
వసుదేవనందన । వారిజాక్ష !
గోపికావల్లభ । గోపరిపాలక
గోకులావాస శ్రీ । గోపవేష !

వేణునాదవినోద! । చాణూరమర్దన
శిఖిపింఛభూషణ । శిష్టపక్ష!
భవపాశఖండన । స్తవనీయచారిత్ర
హరి పరాత్పర దయా । పర మురహర
తే॥గీ॥ జగదధీశ పరంధామ । సర్వశక్తి
యనుచు నీనామచింతన । మనుదినమును
సలుపునటుఁజేయుమయ్య నా । స్వాంతమందు
వరద! పూనూరు.

29. సీ॥ సతతంబు నీభక్త । జనపాద సంస్పర్శ
గలుగుట భవనంబు । గలఫలంబు
అనిశంబు నీదాస్య । మునుసల్పుబిడ్డలు
గలుగుటవంశంబు । గలఫలంబు
నిత్యంబు నీనామ । నిర్మలస్మరణంబు
గలుగుట జన్మంబు । గలఫలంబు
భువి సదానినుఁగొల్చు । పుణ్యులనర్చింప
గలుగుట సంపద । గలఫలంబు
తే॥గీ॥ అనవరతమును నీసత్క । థామృతంబుఁ
గ్రోలిముదమందు భక్తుల । గూడియుండఁ
గలుగుటయె మిత్రబృందము । గలఫలంబు
వరద! పూనూరు.

30. సీ॥ ఆర్తానులాపంబు । లాలకించెదవంచు
నినుఁ జేరినాఁడనో । నీరజాక్ష !
భక్తులకష్టముల్ । పారఁదోలెదవంచు
నినుగొల్చినాఁడనో । నిర్మలాత్మ !
సకలార్థసిద్ధుల । సమకూర్చెదవటంచు
భావించినాఁడనో । పరమపురుష !
దోసంబులన్నియుఁ । దొలఁగఁద్రోతువటంచు
మొఱవెట్టినాఁడనో । మురవిదారి !
తే॥గీ॥ భక్తరక్షణనీకు సు । వ్రతముగాన
భూరికృపతోడ ఘోరసం । సారభయని
వారణముఁజేసి నన్నుఁగా । పాడుమయ్య !
వరద! పూనూరు.

31. సీ॥ కమలంబు కమలాప్తుఁ । గాంక్షించువిధమున
కుముదంబు చంద్రుని । గోరుభంగి
ఇందిందిరము మక । రందంబు పగిదిని
చాతకంబబ్దంబుఁ । జందమునను
కోకిలంబెలమావి । క్రొంజివురులమాడ్కి
ఘనలలి చకోరము చంద్రి । కలనువోలె
రాయంచ గంగాత । రంగంబుకైవడి
ప్రజ సద్ధర్ముండగు । రాజురీతి

తే॥గీ॥ జన్మబంధంబులను ద్రెంచి । శాశ్వతంపు
సౌఖ్యమొడఁగూర్చు నీపాద । సరసిజములఁ
జూడఁగోరెదనయ్య నా । చూడ్కులలర -
వరద! ప్రసూన.

32. సీ॥ నీపాదములెగదా । నిర్మలగంగాభ
వానీసముద్భవ । స్థానికములు
నీయంఘ్రులేగదా । నిగమాంతపుష్పసం
చారపారీణపు । ష్పంధయములు
నీపదంబులెగదా । నిత్యంబు పద్మాల
యా విలాస ప్రియం । భావుకములు
నీయడుగులెగదా । నిర్వాణసౌభాగ్య
సీమకలంకార । శేఖరములు

తే॥గీ॥ నీచరణపద్మములెగదా । నీరజాస
నాది సురసంచయమున క । వ్యాజసౌఖ్య
సంపదలనెల్ల సమకూర్చు । సాధనములు
వరద! ప్రసూన.

33. సీ॥ బహుపాపములొనర్చి । భయపడువారికి
నీపదాబ్జంబులే । ప్రాపుతండ్రి!
స్వార్థరాహిత్యప । రార్థ తత్పరులకు
నీపదాబ్జంబులే । ప్రాపుతండ్రి!

దుస్తరసంసార । దుఃఖపీడితులకు
నీపదాబ్జంబులే । పాత్రిప్రతంశ్రి!
పరమపదావాస । భాగ్యలాలసులకు
నీపదాబ్జంబులే । పాత్రిప్రతండ్రి!
తే.గీ॥ సకలచేతనులకునీవు । చరణసేవ
ఆపదుద్ధారకము మహా । తాపశాంతి
కరముసుస్థిరియుసానంద । కందమయ్య
వరద! పూనూరు.

౩౪. సీ. కర్ణకుండలములు । కాంతులు దెక్కట
ద్దములకు నిద్దంపు । దసుకులీన
వాసుభాగానత । వదనకంజమునకు
భూరివిలాసమొకింత । పొలుపుగొలుప
ఒకకాలువంచి వే । ఱొకకాలఁగీలించు
హొంయులునిల్పునకొక్క । యొప్పులుక
అధరబింబమ్మెతు । లంగుళులుకరుచుల్
పిరిఁగొనిమురళికిఁ । బొసఁగులొత్త
తే.గీ॥ చారుమోహన గోపవే । షంబుఁదాల్చి
బ్రహ్మగాంధర్వగీతంబుఁ । బాడునీవు
రూపుఁగనులకు విందుగఁ । జూపవయ్య!
వరద! పూనూరు.

35. సీ. మాధరా! ఉద్ధృత । భూధరా! పింఛదా
మాధరా! విష్టప । నాధ! రార!
శ్రీకరా! పరమద । యాకరా! సుగుణర
త్నాకరా! వైభవా । స్తోక! రార!
సుందరా! వైకుంఠ । మందిరా! సత్కటా
క్షేందిరా! నుతమౌని । బృంద! రార!
మానరా! నినుగొల్వఁ । బూనరా? ననుఁబ్రోవ
పోనురా! నినువీడి । నాన! రార!
తే॥గీ॥ వాఙ్మనస్సులకందని । వాఁడరౌర!
భావమునసీదు చరణరా । జీవయుగము
శరణుజొచ్చితిఁగావరా । పరమపురుష!
వరద! పూనూరు.

36. సీ. నీరూపు! శాశ్వత । నిశ్శ్రేయసానంద
ఫలసంపదర్థిక । ల్పద్రుమంబు
నీచూపు! సద్భక్త । నికరమానససార
సాకరంబునకుఁ బ్రీ । భాకరంబు
నీపేరు! చేతనా । నీకదుస్తరదుఃఖ
పటలంబునకు వజ్ర । పంజరంబు
నీకాపు! సతతంబు । నిఖలచరాచర
భూతంబులకు దేహ । పోషణంబు

తే॥గీ॥ తాపహరణంబు సేవ్యంబు । నీపదంబు
నిర్భయకరంబు సుఖదంబు । నీకరంబు
చిత్తమలహరణంబు నీ । చింతనంబు
వరద! పూనూరు.

37. సీ. ప్రతిఫలాపేక్షర । హితముగ శ్రద్ధ జ
లంబులవర్షించు । నంబుదంబు
మాత్రలుఁగోరక । మంచితియ్యనిపండ్లఁ
జల్లనినీడ న్వృ । క్షములొసంగుఁ
బ్రత్యుపకార రా । హిత్యముగానుధా
కరుఁడు కైరవములఁ । గ్రాలఁజేయుఁ
దానయాచితముగఁ । దామరసాప్తుండు
జలరుహాకరముల । నలరఁజేయు

తే॥గీ॥ జగదవనమెల్లనీకును । సహజగుణము
శ్రితజనాళికి సకలవాం । ఛితములిచ్చు
దేవుఁడవుగానఁ గోర్కెలు । లేవునీకు
వరద! పూనూరు.

38. సీ. సర్వభూతములందు । సమమైననిర్హేతు
క ప్రేమఁగలమహా । ఘనుఁడవీవు
కర్మానుగుణ్యంబుఁ । గా జీవకోటికి
ఫలములొసఁగు నే । ర్పరివినీవు

కాలానుసారంబుఁ । గాఁ గష్టసుఖములఁ
బ్రాణులకిచ్చెదు । పరిభుఁడవీవు
అఖిలజంతువులకు । హాయిగానాహార
మొడఁగూర్చెదు దయామ । యుఁడవునీవు
తే॥గీ॥ జీవులకు మంచిచెడుగులఁ । జిత్రముగను
బంచిపెట్టెదునిప్పుడు । పాతివీవు
ఎఱుఁగశక్యంబె? నీచిత్త । వృత్తిఁ దండ్రి!
వరద! పూనూరు.

౩౦. సీ. ఒక్కకాలమునందుఁ । బెక్కుదినాకరు
లుద్భవించుటకు వీ । లుండునేని
బొందుగా నందఱో । చందురులొకపరిఁ
గోచరింపఁగఁదమ । కూడునేని
విద్యుల్లతలువేన । వేలొక్కపర్యాయ
మెట్టులైననుబొడ । కట్టునేని
చుక్కలపోగులు । పెక్కు లొక్కటిఁగాఁగఁ
జేర్పసాధనతట । స్థించెనేని
తే॥గీ॥ నిరుపమజ్యోతిపుంజమై । వఱలునీదు
సత్కళాంశములకు వాని । సాటిసేయ
వచ్చునని మదిఁదలఁతునో । స్వచ్ఛగుణ!
వరద! పూనూరు.

40. సీ. పరుగిడుటే తన । పనియనుకొనుగాని
భానుండు నీకు మా । ర్పలుకఁ జెప్పడు
వీచుటయే తన । విధియనుకొనుగాని
ప్రీతి నీకుఁ జెప్పడు । పవనుఁ డెప్పుడు
తలఁగని కురియుటే । తనకృత్యమనుకొనుగాని
మేఘుఁడు నోరుఁ । గదలనీఁడు
భారంబు మోయుటే । భాగమనుకొనుగాని
తానెను రాడదు । ధరణి నీకు
తే॥గీ॥ దేవ జీవేశ్వరుఁడవగు । నీవు తప్ప
సర్వతంత్ర స్వతంత్రుఁడై । జగములిట్టు
లే నిరంకుశ శాసనం । బేలఁ జెప్పుము!
వరద! పూవాడ వాస.

41. సీ. పగఁబూని పలుమారు । ప్రాణిహింస మొనర్చు
పాపాత్ములను రూపు । మాపుదీవు
సదయులై సామాన్య । జంతుహితముఁ జేయు
పుణ్యాత్ములను బ్రీతిఁ । బ్రోచుదీవు
ఘాతముల్ చెలరేఁగి । పోరాడు వేళల
ప్రేమానుబంధంబుఁ । బెంచుదీవు
విషమస్థితులు సంధి । వించు వేళల ధర్మ
పక్షంబునకుఁ దోడు । పడుదువీవు

తే॥గీ॥ ఎచటనుందువో? రూపమె । య్యదియొ? నీకుఁ
దోలుఁగన్నులునినుజూడఁ । జాలవయ్య!
దినమురవినీదు చండశా ! సనముఁజాటు
వరద! పూనూరు.

42\. సీ. స్థావరజంగమా । త్మక మహాబ్రహ్మాండ
కోటులెన్నియొనీదు । కుక్షినిమును
సచరాచరములగు । సకలభూతములందు
నీకళాంశాంశమే । నిండియుండు
కేళీవిలాసంబు । గా లోకములనెల్ల
వెలిఁబార్చినీలోన । వేడ్కనడఁతు
ప్రకృతినిగుణవికా । రములఁబొందుగఁగూర్చి
భువనముల్ నిర్మించి । పోషించుచుంతు

తే॥గీ॥ గానసృష్టిస్థితివినాశ । కారణుఁడవు
బొమ్మలాటలునీకెజ । గమ్ములెల్లఁ
బుట్టఁజేసి భరించిమా । పులుతండ్రి
వరద! పూనూరు.

4?. సీ. నీపవిత్రభావములను । నీస్వభావములను
నీచరిత్రములను । నీగుణముల
నీప్రతాపములను । నీవినోదములగు
సృష్టిస్థితిలయాద్ది । చిత్రములను

అతిరహస్యములగు । శ్రుతిశిరస్సీమలఁ
బ్రకటించితివిమహా । ప్రౌఢసరణి
తత్వజ్ఞాతా । తజ్ఞులువారిని
శ్రద్ధాగరిష్ఠులై । చదివిచదివి
తే॥గీ॥ సందియములన్నియునుబాసి । సకలయోగి
పూజ్యమైనట్టి మోక్షసా । మ్రాజ్యపదవిఁ
జెంది ముదమంది నినుఁగూడి । యుందురయ్య
వరద! పూనూరు.

44. సీ, తల్లిదండ్రులమాడ్కి । దయలోఁ దనపరాధ
శతములసహియించి । సాఁకుదీవు
ప్రాణమిత్రునిరీతిఁ । బరివరివిధముల
క్షేమవిచారణల్ । సేయుదీవు
కరుణామయుండగు । నరపతికైవడిఁ
గీడులన్నియుఁదోలఁ । గించుదీవు
ఆప్తబంధునివోలె । నధికాదరంబునఁ
గష్టంబులనుదీర్చి । కాతువీవు
తే॥గీ॥ దిక్కునీవేయటంచు చిం । తించుప్రజల
నెంతదురదృష్టుఁడనో? । నిన్నుఁజింతసేయ
బుద్ధిపుట్టదు! నన్నెట్లు । బ్రోతువోకృష్ణ!
వరద! పూనూరు.

45. సీ. కామరాగద్వేష । కల్మషగంభీర
వారిశీకరచయ । పూరితంబు
కామవాతోద్ధూత । ఘనమోహవీచికా
మాలికాక్షీల సం । కీలితంబు
పుత్రపౌత్రకళత్ర । ఘోరనక్రగ్రాహ
సముదాయ సంరావ । సంకులంబు
ద్వంద్వోత్కరావర్త । భయదంబుఁ దాపత్ర
యాద్రిసంఘమహోర్మి । యుంకరంబు

తే.గీ॥ నైనసంసారసాగర । మందుమునిఁగి
తీరమెఱుఁగకయున్నాఁడ । దేవనీదు
శ్రీచరణనావచేదరిఁ । జేర్పవయ్య
వరద! పూనూరు.

46. సీ. కసుభయంకరులగు । కాలకింకరసమూహ
లురిత్రాళ్లఁ బ్రాణంబు । లూడఁ బెఱుక
అల బిడ్డలును జ । ట్టాలుఁ జుట్టును జేరి
గి, గా, యటంచు శో । కించుచుండ
అసుందుపనికిరా । దీమందుఁ బోయుద
మంచు వెజ్జులు తొందఁ । రించుచుండ
శ్లేష్మవాతపిత్తముల్ । గ్రిమ్ముకుత్తుకవీకఁ

తే॥గీ॥ మదిని నుదలంతు నని డిన । మ్మకము లేదు
కాన, నిప్పుడె నిన్ను నా । మానసాబ్జ
మందు నెలకొల్పి ధ్యానము । పొందఁ జేతు
వరద! పూనూరు.

47. సీ॥ సత్పురుషుల తోడ । సాంగత్య మొనరించి
మంచి వాకుక లభ్య । సించ లేదు
గురువుల కడఁ జేరి పరిచర్యలను జేసి
సత్ప్రబంధంబులఁ । జదువ లేదు
ధరణిఁ దేవతలగు । తల్లి దండ్రులకుప
చార ధర్మములను । సలుప లేదు
వర్ణాశ్రమాచార । నిర్ణీత విధులను
నేర్పమీఱఁగ నెర । వేర్ప లేదు

తే॥గీ॥ మంచియును మాట సున్నఁగా । నెంచవలెను
చెడుగుపనులన్ని వరుసఁగాఁ । జేసినాను
శిక్షయో! రక్షయో నీదు । చిత్తమయ్య!
వరద! పూనూరు.

48 సీ॥ బాలక్రీడలఁ గొంత । కాలమాయువునందుఁ
గడు నిరర్థకముగఁ । గడచిపోయె
ఆయువులో సగ । మంతెగ నిద్దుర యందుఁ
గామాంధమున గొంత । గతముఁ జెందె

లౌకిక వ్యవహార । లక్షణంబులఁ గొంత
కాలంబు వ్యర్థమై । తూలిపోయె
నీరసంబైన సం । సార తాపత్రయ
బాధలచేఁ గొంత । భగ్నమయ్యె
తే॥గీ॥ జీవితంబిట్లు వ్యర్థంబుఁ । జేసి యిపుడు
నీపదంబులె దిక్కని । నిశ్చయముగ
నమ్మితిని గావుమయ్య । యనాథనాథ!
వరద! పూనూరు.

49. సీ॥ ధీచమత్కృతిఁ జూపి । నీచరిత్రములను
సొంపుగా వ్రాయ వ్యా । సుఁడను గాను
'కృష్ణా'యటంచు నీ । గీతంబు లేపొద్దు
రహిమీఱఁ బాడ నా । రదుఁడఁ గాను
భక్తిరసంబుబ్బ । ప్రవహించునట్లు నీ
సుచరిత్రములఁ జెప్ప । శుకుఁడఁ గాను
నీకథామృతమును । నిరతంబుఁ ద్రావిఁగాఁ
గ్రోలి సుఖింప భ । క్తుఁడను గాను
తే.గీ॥ పరమునిమూఢ నత్యంత । పాతకుఁడను
శరణుజొచ్చితినయ్య నీ । చరణయుగము
శిశునొనరిచి నన్నుర । క్షింపుమయ్య!
వరద! పూనూరు.

50. సీ|| చేదోయిఁజోడించి । శిరమునఁగీలించి
చిత్తమిట్టట్టులఁ । జెదరనీక
పరిత్యంగమానంద । పరవశత్వముఁ జెంది
పులకలు మేనెల్ల । మొలకలెత్త
నయనయుగ్మముననా । నందాశ్రువులు రాలఁ
గద్గదస్వరమున । గళము వడఁక
భవదీయకోమల । పాదాంబుజద్వయ
ధ్యానసుధారస । పానులగుచు
తే. గీ|| నిరతిశయభోగ్య కందమై । వెలయునీదు
సుందరాకారమును గాంచి । చొక్కుయోగి
జనవరేణ్యుల జన్మమే । జన్మమయ్య !
వరద! పూనూరు.

51. సీ|| దంతశూకమును బూ । దండఁగా ధరియించు
విషమమృతంబుఁగా । వేడ్కఁ గ్రోలు
జలములఁ బెనుగండ । శిలలను దేలించు
జ్వాలదవలము కర । ములను దాల్చు
అర్ణవంబరచేత । నాపోశనముఁ జేయు
సోమసూర్యుల నొక్క । చోటఁ బెట్టు
సర్వసర్వంసహా । చక్రంబుఁ జూపఁగాఁ
జుట్టఁ జుట్టి బుజానఁ । బెట్టుకొనును

తే॥గీ॥ నిన్ను గొల్చెడు భక్తుఁడో । నిర్వికార
నిన్నుఁగనలేర సేవించు । నిర్మలులకుఁ
గష్టతరకార్యములు కొన్ని । గలవెతండ్రి
వరద! పూనూరు.

52\. సీ॥ దురభిమానంబును । దుష్టసాంగత్యంబు
నతిశయమగు దుర । హంకృతియును
సతతంబు సంసార । సౌఖ్యాభిరతియును
మదివివేకంమన్య । మానతయును
దుర్మార్గవృత్తియు । దుర్వ్యసనంబును
నానయులోభంబు । నీసు రోసుఁ
బ్రాముఖ్యగుణములై । బాధించుటం జేసి
నీపదస్మరణంబు । నీదు సేవ

తే॥గీ॥ సల్ప నామనసొప్పదో । జగదధీశ
ఈ చెడుగుణంబులన దొల్గ । దోంచియుమ్మ
దంఘ్రి పరిచర్యఁ జేయుభా । గ్యంబునిమ్ము
వరద! పూనూరు.

53\. సీ॥ వేదవేదాంతార్థ । విహితబోధాసక్తి
ఆచార్యచరణ సే । వానురక్తి
నిత్యంబు సాధుసాం । గత్యప్రవృత్తియు
శాస్త్రనిషిద్ధ హిం । సానివృత్తి

సత్కార్యకలనాప్తి । సక్తియు యాదృచ్ఛి
కార్థసంతృప్తియు । నార్జవంబు
శాంతియుదాంతియు । సత్వసంశుద్ధియు
క్షమయును ధృతియును । సత్యనిరతి
తే॥గీ॥ మొదలుగాగల సద్గుణం । బులుమహాత్మ !
నిన్నుఁ గనఁజాలకున్న నా । కెన్నిజన్మ
శతములకునైన లభియింప । శక్యమయ్య !
వరద! పూనూరు.

54. సీ॥ వీరుమామిత్రులు । వీరుమాశత్రులు
లంచుజనుల్కల । హించుచుంగ్రు
జంతుసమూహము । త్సరసీరుహంబుల
నీస్వరూపమెగదా । నిండియుండు
అట్టిచో సర్వాత్మ । యొట్టిలీమిత్రత్వ
శత్రుత్వభేదముల్ । సంభవించె ?
నీమాయటందువా? । యేమిలాభమునీకు ?
యిట్లుమమ్ముల భ్రమి । యింపఁజేయు
తే॥గీ॥ మాదుకర్మంబటందువా? । నీదుభక్త
వత్సలత్వ ప్రసక్తికి । భంగమయ్య!
కనుకనను దెల్పి నినుఁజూపి । మనుపవయ్య !
వరద! పూనూరు.

55. సీ॥ పారంబులేని సం । సారాబ్ధిమునుఁగులై
జీవయాత్రను జేయు । చేతనులకుఁ
బ్రారబ్ధకర్మాను । బంధమై నిరతంబు
దుఃఖించి చౌకఁగా । వారకుచుందు
జగదీశ జనులకుఁ । నాకవస్తువునందుఁ
గోరికఁగావున దాని । గూర్చినావు
శాశ్వతానందాఖ్య । సంపద నీపద
సేవకులకు నివ్వఁ । జేసినావు
తే॥గీ॥ గాననీపరిచర్యను । మానకెవ్వఁడుఁ
జేయువిధమును జూపినా । చిక్కులన్ని
దీర్చి నీసేవకులలోనఁ । జేర్చుకొనుము
వరద! పూనూరు.

56. సీ॥ నీయాజ్ఞయనియును । నీకమంఖోల్లాస
కరమనియును గని । కరము కరము
నీకుఁగల్గునటంచు । నియమితచిత్తేంద్రి
యుండనై నీపాద । యుగ్మమెప్పుడు
మామకహృత్పద్మ । మందిరంబుననుంచి
చింతఁజేసితినేని । గొంతయైన
దయపుట్టకుండునే । తండ్రి నాపైనీకు
నీవకారణకృపా । నిధివిగావె!

తే.గీ॥ నీకనుగ్రహముదయించె । నేనినాదు
తప్పులన్నియు మన్నించి । తక్షణంబె
నామనోరథమీడేర్ప । వే మహాత్మ!!
వరద! పూసనూరు.

56. సీ॥ సర్వంబునకునీవె । సంరక్షకుండవంచు
నెమ్మది దృఢముగా । నమ్మినాఁడ
నిశ్చలభక్తితో । నీపాదజలరుహ
ములె సేవ్యములటంచుఁ । గొలుచువాఁడ
ఫలమొసఁగిననే । తొలఁగఁద్రోచిననే
నిందాస్తుతులఁజేసి । నిన్నువీడ
మూర్ఖుఁడఁ నిన్ను । మోహవారాశిలో
ముంచవద్దని నీకు । మ్రొక్కువాఁడ
తే.గీ॥ నిన్నుఁబొందంగఁబెట్టను । నీకెకరుణ
యెప్పుడుకలుగునో! యందాఁక । నెదురుఁజూచు
చుందు నామది సంతృప్తిఁ । జెందితండ్రి
వరద! పూసనూరు.

58. సీ॥ వ్రేపల్లెగాదిది । రేపుమాపులునీకు
యమునాజలాభిషే । కములొసఁగ
బృందావనముఁగాదు । మందారతరుపుష్ప
ఫలపత్రములఁ సమ । ర్పణముసేయ

మధురాపురముగాదు । మాన్యతరాహార
సామగ్రిఁదుప్తిఁగా । సంతరింప
ద్వారకాపురిగాదు । భూరితరైశ్వర్య
వస్తువాహనవైభ । వములఁగూర్ప
తే॥గీ॥ భక్తవత్సల! పూనూరు । పల్లెటూరు
గొప్పవస్తువులిట నను । కూర్పఁజాలఁ
బ్రీతిమన్నానసాజ్ఞము । ప్రింతుఁ దండ్రి
వరద! పూనూరు.

59. సీ॥ కుగాత్రిమవాసినై । కూమగుక్షేలుగోరి
పరదాన్యవృత్తికిఁ । బాలుమాలి
నీగొప్పదనమును । నీగౌరవంబును
నిట్టిట్టిదనిమది । నెఱుఁగలేక
కడఁకఁబెక్కుతుమాలఁ । గుడుచుచు సుఖముబ్బ
వెట్లాకోయని తపి । యించుచుండ
నిరుపేదయొకఁడు పె । న్నిధిఁగన్నవిధమున
నేఁడునాగురుకృప । నిన్నెఱింగి
తే॥గీ॥ అయ్యయో! కాలమంతయు । వ్యర్థమయ్యె
నంచు సంతాపమునుజెంది । యార్తితోడ
నిన్నుఁ జేరితి శరణని । కన్నతండ్రి
వరద! పూనూరు;

60. సీ॥ నీవపూర్వములగు । నిర్దుష్టవస్తువు
లెన్నియో నామంచి । నెంచియిచ్చి
వానిసద్వినియోగ । వైభవమంతయు
విధినిషేధములతో । విశదపంచి
కడతేరు మార్గంబుఁ । గల్పింప, కుమతినై
నీసుబోధములను । నీటఁగల్పి
పొగరెక్కి నీచావుఁ । బొంతలన్నియుఁ ద్రొక్కి
చేటొంది కటకటా! । చెడితినను మ
తే॥గీ॥ పరితపించుచు నీపాద । పంకజములె
గతియనుచు వచ్చితిని తండ్రి । కఠినశిక్షఁ
జేసి, పుత్రునివలెఁ జేరఁ । దీసికొనుము
వరద! పూనూరు.

61. సీ॥ పాపపైత్యోద్రేక । వ్యాకులీకృతమనః
ప్రాణేంద్రియుండనై । పరమపురుష
అక్కటా! ఎన్నెన్ని । మహాపరాధములను
జేసియుందునో విప్పి । చెప్పఁజాల
ఈభ్రమరోగము । యితరౌషధములచేఁ
బాయదు శ్రీకృష్ణర । సాయనంబె
దీనికిఁ బ్రాముఖ్య । మైనమందని పెద్ద
లందఱువచియించి । రయ్యనాకు

తే॥గీ॥ దీనరక్షక! కృపతోడ । దానిగోర్కిల్చి
మామకీనాంగకములు ని । రామయములుగఁ
జేసి, నను జేర్చుకొనుమని । సేవకునిఁగ
వరద! పూనూరు.

62. సీ॥ పాపంపురొంపిలోఁ । బడియుండు నను జూడ
వేమి కానీకు ఓ । విశ్వరూప
ఆపదంబుధిఁ గూలి । అల్లాడు నాగోడు
చెల్లాటమా నీకు । శ్రీనివాస
తాపత్రయములనే । దల్లడిల్లుచునుండ
లీలటయ్యా నీకు । బాలకృష్ణ
రక్షింపఁ జాలియు । పేక్షించియుండుట
మొగతాళియా నీకు । జగదధీశ

తే॥గీ॥ నాకుఁ బ్రాణాంతకము, నీకు । నవ్వులాట
చాలుఁ జాలిఁక నీరమా । పాలు తండ్రి
వేగ ననుఁ జేరి రక్షింప । వేమహాత్మ !
వరద! పూనూరు.

63. సీ॥ చేతులెల్లప్పుడుఁ । జెడు కార్యములకేన్పు
చెడుచోట్లకే కాళ్ళు । సిద్ధపడును
పండు బూతులకే । పాల్పడుచుండు నాలుక
వీనులు వినరాని । వానికేన్పు

చూడరానివె నిక్క । చూడఁగోరుచుఁ గండ్లు
ముక్కు పాత్రికృత గంధ । ములకుఁ దివురు
చిత్తంబు చంచలా । యత్తమై విషయవా
సనలయందెప్పుడు । మునిఁగి తేలు
తే॥గీ॥ ఇంద్రియములిట్లు దుర్నయ । వృత్తి మీఱి
కష్టములయ్యె వానిని । నష్టములుగఁ
జేసి నీదాసునిఁగ నన్నుఁ । జేసికొనుము
వరద! పూనూరు.

౬౪. సీ॥ దుర్విషయోద్ధియ । తురఁగముల్ చెలరేఁగి
బలిమి నా మానసమును । బట్టియీడ్చి
పేరాసలను నట్టి । పెనుముండ్లకంపలోఁ
బెట్టి కీఁగనసీక । నెట్టికొట్టు
అకట! యీ దేహంబు । యమదేహయోకాంత
మేలసియొంతునో । బాలకృష్ణ
గట్టిపట్టును బట్టి । కట్టి బాధలఁ బెట్టి
దట్టిపేమాటఁ । గట్టికొంటు
తే॥గీ॥ అబ్జనామఃసీము ... । దెబ్బచేత
నొచ్చినది రావె! కావవే! । సచ్చరిత్ర
ఆర్తరక్షుండ వనుకీర్తి । నాపుకొనవె
వరద! పూనూరు.

65. సీ॥ ఉరితాళ్లలోఁజిక్కి । యూపిరాడకతన్ను
గొనుచుండు పక్షిలా । గున సతంబుఁ
దతమోహవల్లి వి । తానవేష్టిత భవ
కూపంబువంగూలి । కుందికుంది
దరిఁజేరుకొనువారి । దారకక నాచిత్త
మురియాడుచున్నదో । సరసిజాక్ష
పరబాధలనుఁదీర్చు । గురుకృపానిధులగు
తమబోంట్లకిఁజాగు । తగునె తండ్రి

తే॥గీ॥ దురిత మోహాలతాలవి । త్రుంచవుగావ !
ఘోరసంసార దుఃఖని । వారకుఁడవు
గావ! అపరాధినగుననుఁ । బ్రోవలేవ !
వరద! పూనూరు.

66. సీ॥ అంటినే శతకోటి । యపరాధములఁజేసి
యారితేలిన యధి । కారిననుచు
వింటినీవాక్కుండ । వేతప్పులన్నియు
క్షమియించు సర్వాధి । కారివనుచు
కంటిఁ బ్రత్యక్షంబు । గాఁ దండ్రివలెనిన్ను
గరము జగద్ధిత । కారివనుచు
వింటినీనామంబు । వెంటవెంట స్మరించు
వారికి బహుసౌఖ్య । కారియనుచు

తే॥గీ॥ ఆర్తరక్షాధికార ! మో । క్షాధికార !
సర్వభువనాధికార ఓ । నిర్వికార !
శ్రితజనాధార నన్నర । క్షింపరార!
వరద! పూనూరు.

67. సీ. చాటింతు బాజాబి । జాయించినీకంటె
రక్షకుల్ లేరని । ప్రజలకెల్ల
ప్రకటింతుభవదీయ । పాదద్వయాను సం
ధానమే సుగతి కా । ధారమనుచు
ధరియింతుకౌదల । భావకానుల్లంఘ
నీయశాసనముల । నిండుభక్తి
వచియింతునీదు పా । వనచరిత్రంబులే
పఠనీయములటంచు । పాఠకులకు

తే॥గీ॥ సంతసింతునుప్రణతింతు । సంస్తుతింతు
మంతనంబుననిన్నుఁ జిం । తింతు నెంతొ
అన్నిఁటికినీ పెదిక్కని । యాశ్రయింతు
వరద! పూనూరు.

68. సీ. నీచుఁడ దుష్టుండ । నిర్భాగ్యదామోద
రుండ మహాపరా । ధుండ శఠుఁడ
మందుఁడ నధికదు । ర్మానుండ భవపాశ
బద్ధుండ పాపాల । భైరవుండ

విషయలోలుండను । విగతపుణ్యుండను
కపటవర్తనుఁడను । చపలమతిని
దుర్బలుఁడనుదైన్య । దుఃఖపీడితుఁడను
సానుతాపార్ద్రిత । స్వాంతయుతుఁడ
తే॥గీ॥ నేమసర్వాపరాధినో । నిర్మలాత్మ
దీనజనరక్షకా! నాకు । దిక్కులేక
పాహిపాహియటంచుని । పాలఁబడితి
వరద! పూనూరు.

69. సీ. శాలునా! నీనోటి । రత్నముల్ జలజల
పిలుకునటోయని । పలికినంత
మునుఁగునా! నీపుట్టి । కనులెత్తినఁజూడి
తళుకుఁజూపులఁగొన్ని । జిలికినంత
తరుగునా! నీసొమ్ము । దయతోడనాముఖా
లించియీయఁగచాట్ల । మాంచినంత
కందునా! నీచెయ్యి । కరుణారసముకొంత
చల్చినా మొగముపై । రాల్చినంత
తే॥గీ॥ వినియువిననట్లుఁగనియును । గననియట్లు
యుందువేలోకో! అదియొక । యందమొకొ
యేలయీబెట్టు ననుఁజూడ । వేలతండ్రి
వరద! పూనూరు.

70. సీ. ఎఱుఁగకకొన్నియు । నెఱిఁగియుంకొన్ని
యెఱిఁగియెఱుంగ । కెన్నెన్నొగొప్ప
లోపముల్ జేసి సం । తాపతప్తుండనై
కావుమటంచుని । కాళ్లఁబడితి
శరణాగతత్రాణ । బిరుదునిల్వదుసుమా
నేఁడునీమోడిని । వీడవేని
తప్పుఁజేసిరటంచు । తండ్రులుబిడ్డలఁ
విడుతురే తామెంత । వెఱ్ఱులైన

తే॥గీ॥ కోపముననాదులోపముల్ । సైపవేని
ఈశ! నాకంటెపరయనీయుఁ । డెవడునీకు
పాపులనుగాతువనెడు నీ । వ్రతముఖాంక
వరద! పూనూరు.

71. సీ. గతజన్మములను ప్రి । స్తుతజన్మమందును
వరుసనాసల్పిన । పాపములను
బట్టినీశిక్షకు । పాత్రుండననుటకు
సందియమేలేదు । స్వామినాకు
మాం శరణంవ్రజ । మాశుచ మోక్షయి
ష్యామిపాపేభ్యోయ । టంచునీవు
పల్కవే అపల్క । బద్ధమా నిజమేని
ననుఁబ్రోచుటయెనీకు । న్యాయమయ్య

తే॥గీ॥ నన్ను గావుటనీవిధి । నిన్ను నమ్మి
కొల్చుచుంతయునావిధి । కొఱ్ఱుగాదు
పూర్వసంబంధమిది । వీడిపోదుమనకు
వరద! పూనూరు.

72. సీ. పాపపరీతులో । బ్బట్టభద్రుండనై
వేదశాస్త్రార్థకో । విదులనెల్ల
విదిలించిజయభేరి । వేసినన్నిప్పు జో
డించనాదందు సా । గించినాఁడ
మనపోరుగనయూరి । జనులందఱును వారి
పనులన్నియునుడీరి । వచ్చిరయ్య
రచ్చమానను నేను । రాజీకమునుగాదు
ధర్మయుద్ధముఁ సేయుఁ । దలఁచినాఁడ

తే॥గీ॥ నీతుమయు నీదుకృపయును । నీపదాబ్జ
సేవయును నావశంపడఁ । జేసినన్నుఁ
బ్రోచిననుఁగాని, నినువీడి । పోనుతండ్రి
వరద! పూనూరు.

73. సీ. జంఝూనిలోద్ధూత । జలధిభంగమ్ములఁ
బడికొట్టుకొనుచుండు । పడవభంగి
భవసాగరమునందుఁ । బడిజన్మమరణదు
స్తరదుఃఖధాటికిఁ । దాళలేక

తొలి బాముననుదునా । నలిపినఘోరదు
ష్కృతకర్మమెట్టిట్టి । చిక్కఁదెచ్చి
పెట్టనున్నదో యని । భీతిఁజెందుచు నిన్న
నాపదుద్ధరణుండ । వనుచు నమ్మి

తే॥గీ॥ సాయమొనరుపకున్యో! మొ । ఓ! యటంచు
నార్తితో వేఁడికొంటినో । యార్తరక్ష
ణా మొఱలు నీదు చెవిసోక । వా మహాత్మ
వరద! పూనూరు.

74. సీ. ఉపకారమేగాని । యపకారమెట్టిదో
చేసియెఱుఁగవే । జీవికైనఁ
బాపుఁడఁగాననా । పాపవ్యథలఁజెందఁ
జాలకనిను నింద । సల్పినాఁడ
నలుగకు మాతండ్రి । యనుభవింతునునాదు
ప్రారబ్ధకర్మ ప్ర । పంచమంత
నమృతరసప్రవా । హముపొంగిపారలుని
చరణారవింద సం । స్మరణనాకు

తే॥గీ॥ శరణమై పాపహరణమై । సకలదుఃఖ
తరణమై మోక్షఫలసమా । చరణమగుచు
నుండులాగుబ్రసాదింపు । మో మహాత్మ
వరద! పూనూరు.

75. సీ. జన్మలన్నిటమర్త్య । జన్మమే మోక్షసా
ధనయోగ్యమనిజను । లనువదింతు
రట్టిసర్వోత్కృష్ట । మైనయీనరజన్మ
మబ్బఁజేసితివిమా । యబ్బనాకు
క్షణభంగురంబిది । చచ్చుటనిక్కంబు
పురుషార్థయుక్తిని । స్ఫూర్తిలేదు
కరుణాకరుండవు । గాన,యీదేహంబు
తరియించుటకుమంచి । దారిఁజూపి

తే॥గీ॥ పరమపురుషార్థలాభంబుఁ । బడయఁజేసి
నినుఁదలఁచినప్పుడెల్లనా । కనులయెదుట
నిల్చిరక్షించుభారంబు । నీదితండ్రి
వరద! పూసూరు.

76. సీ. తిండికూరేగును । దొండకురొవ్వును
నీడకుఁగోజాడుఁ । బాపికుబ్బు
జంకునువానకుఁ । గొంకునుశీతుకు
దప్పికినుంతైనఁ । దాళలేము
వేసాలువేయును । మీసాలుదువ్వును
గాసిఁబోపదుమమా । వీసమేని
ప్రీతినిమేషంబునఁ । బరిణామదశలొందు
వీధికిలోఁబడిచచ్చు । వెతలఁగూర్చు

తే॥గీ॥ నీతనువుదీనిచే సౌఖ్య । మే మొయబ్బు
ననుచుభ్రమియించుచుందురు । జనులుతండ్రి
కటువిచిత్రము నీమాయ । నుదువందరమె
వరద! పూనూరు.

77. సీ. చాడీలఁజెప్పి హిం । సలఁ జేయఁబూనుట
ఖ్యాతిలాభంబుల । కాశపడుట
బూటకంబులనాడి । మోసముల్ సేయుట
పాడుచేఁతలకెల్లఁ । బాలుపడుట
వంశంబుజాతియుఁ । బాండిత్యగరిమయు
నున్నతోద్యోగంబు । నెన్నుకొనుట
కలహముల్ పెంచుట । క్రౌర్యంబుఁజూపుట
కడగండ్లఁబడుటయు । గరువుఁడగుట

తే॥గీ॥ మఱియు నేమేమొ సేయుట । మంధనముల
కాశపడియేకదా ఛీ! ఛ । నాశనరుని
చావుఁదప్పించినను చునే । శాశ్వతముగ
వరద! పూనూరు.

78. సీ. గాలినిబిగబట్టి । కట్టవచ్చునుగాని
అతిచంచలంబగు । మతినిలాగి
బంధించిసంస్కార । పఱచుటకడుకష్ట
రంబుఁగానున్నదో । యంబుజాక్ష

ఆశాహితులఁగూడి । యాటలాడుటకును
పరదారధనవస్తు । హారణమునకుఁ
బాలుమాలిక లేక । పరువులెత్తుదుగాని
వైరాగ్యమనుమాట । పనికిరాదు
తే.గీ॥ పరువు మర్యాద లెఱుఁగదీ । పాదుమనను
దీనిసంచరణానుసం । ధానమునకు
మేకునకుఁ గట్టి మేఁగూర్పు । వేడ్కఁ బాల్ధి
వరద! పూనూరు.

79. సీ. అస్థిరంబీ మేను । ఆలుబిడ్డలునుఁజు
ట్టాలువీడుదురు ప్రా । ణాంతమందు
వీరుపాధికులు సం । సారకారకులునీ
వు నిరుపాధిక బంధు । వుఁడవు తండ్రి
విడువ కెల్లపుడు నా । యెడఁ దనుందువు నీవు
అజ్ఞుఁడఁ గాననీ । స్మరయులేక
యెందెందో వెదకుచుఁ । గందరగోళముఁ
జెందుచుందును గుడ్డి । చందమేను
తే.గీ॥ నిన్నుఁ గనుఁగొన విజ్ఞాన । నేత్రమొసఁగి
ఆర్తరక్షక ప్రాణ ప్ర । యాణవేళ
నీపదధ్యానమే మది । నిల్పుమయ్య
వరద! పూనూరు.

80. సీ॥ తంమెవ్వరికి నీవు । పరమోపకారకృ
త్యములఁ జేర్చఁగ ద్రిలో । కములయందు
నపరియత్నముగ మా । యగచాట్లఁ బలుమాఱు
తప్పించితివో । తండ్రినీవు
నీసహాయము లేక । నిముసమాత్రంబని
బ్రతుకఁజాలునెయెట్టి । ప్రాణియైనఁ
బ్రిబలతాపత్రయ । భయపీడితులకునీ
యభయహస్తమె గొప్ప । యండతండ్రి

తే॥గీ॥ దీనజనబాంధవా కృప । బ్ధి పరేశ !
నీవెతల్లివిదండ్రివి । నీవెగురుఁడ
నీవెదైవంబు, సర్వంబు । నీవెమాకు
వరద! పూనూరు.

81. సీ॥ శారీరబాహ్యోప । శమనంబుఁ జేసెడి
వారిపట్లను వస్తు । వాహనాది
పరికరములఁ గూర్చు । వారిపట్లను జనల్
తమకృతజ్ఞతఁ జూపఁ । దలఁతురిగాని
నిర్హేతుకప్రేమ । నిఖిలజంతువులకు
సకలసౌఖ్యములను । సకలవస్తు
సంపదల్ గూర్చు ని । సర్గసుహృదివగు
నీమేలుఁ దలఁపరో । స్వామి! ప్రజలు

తే॥గీ॥ ఇంతకంటె కృతఘ్నత । యేదిగలదు
దీనిఁ దెగటార్చి నీమేలు । దినదినంబుఁ
దలఁచు జ్ఞానోదయముమాకుఁ । గలుఁగనిమ్ము
వరద! పూనూరు.

82. సీ॥ "నారుఁబోసినఁవాఁడె । నీరుఁబోయు"నటంచు
జనులాడునుడికదు । సత్యమయ్యె
యీనారుఁబోయుట । కీనీరుఁబోయుట
కేమి హేతువో యెవ్వఁ । డెఱుఁగుదీని
నీయిచ్ఛ, నీమాయ । నీలోకపాలిద్దుఁబు
చ్చు వినోదమనిమదిఁ । జోద్యపడుదు
నవికావు నీకుమా । యందుఁగలట్టిప్రే
మను దెల్పుటకు నిద । ర్శనముతండ్రి

తే॥గీ॥ మమ్ముఁబుట్టించుటకుముందె । మాకుఁబుత్వఁ
బుట్టఁజేసిన, ప్రేమాంబు । పూరనిధివి
తండ్రియన నీకెచెల్లునో । తండ్రి! జగతి
వరద! పూనూరు.

83. సీ॥ యుష్మదౌదార్యగు । ణోన్నతి విధవంబు
వర్ణింప నశక్యమే । శ్వరులుపూని
గొప్ప సద్గ్రంథముల్ । క్రోడీకరించి యో
చించి శ్వేదద్భుత । సృష్టినందు

కామధేనువునకో । కల్పవృక్షమునకో
చింతామణికో పోల్ప । నెంతురయ్య
ప్రాకృతవస్తువులక । ప్రాకృతపురుషగు
ణోన్నత సామ్యము । ట్లొప్పనొక్కొ !

తే॥గీ॥ ప్రాకృతవస్తువు జన్మనం । బంధమిచ్చు
జన్మరాహిత్యపదవి నా । సంగుదీవు
నెచటనేనియు నీయావి । కిడుగలదె
వరద! పూనూరు.

౭౪. సీ॥ నీచాకచక్యంబు । నీచమత్కారంబు
నీమహాద్భుతశక్తి । నేర్పుఁజూపి
లూతమగ్గముఁబోలె । లోకజాలంబుని
ర్మించి నీవందుఁ గ్రీ । డించుచుందు
వహాహ! బలచిత్రింబు । అంటదునీకది
మాకది బంధమో । మాన్యచరిత
నీవలలోఁబడి । యొదారిఁదోఁచక
గోల పెట్టుదుమది । లీలనీకు

తే॥గీ॥ ఇంద్రజాలంబు నీమాయ । యెవ్వఁడెఱుఁగు
ధీర! మానసారసపద । సారసములఁ
జేరికొల్తుము చూపవే । దారిమాకు
వరద! పూనూరు.

85. సీ॥ ఇంద్రియసమదగ । జేంద్రబృందమును వి
జ్ఞానాంకుశము నద । శ్యముగఁ జేసి
తృష్ణోదకములచేఁ । దృష్ణాగ్నికీలలఁ
జల్లార్చి మనమును । శాంతిపెట్టి
భక్తియోగామృత । వర్షధారాపాత
ముల బుద్ధిఁ బరిశుద్ధ । ముగనొనర్చి
చిత్తబంధురమును । చిన్మరందాబ్ధిపై
చీకోలికలనూగఁ । జేసి, బ్రహ్మ

తే॥గీ॥ యోగనిష్ఠాగరిష్ఠులై । యొప్పువరమ
మౌనిరాజేంద్రహృదయప । ద్మములనీవు
సంతతావాస భూములో । జగదధీశ!
వరద! పూనూరు.

86. సీ॥ శంకరాచార్యుండు । సర్వంబునందునీ
వొక్కండ వేనంచి । యుండువనియె
శ్రీభాష్యకారులు । చిదచిత్తులను నియ
మించు యీశుఁడవునీ । వంచుఁ దెలిపె
మధ్వవర్యుండు న । మస్తంబునకునీవె
పరిపాలకుఁడవంచుఁ । బ్రచురపఱచె
నెందఱెందఱొ భక్తు । లెన్నెన్నొ విధముల
భవదద్భుతవ్యాపా । పమునుసాటె

తే॥గీ॥ పారిసిద్ధాంతములు మహా । భావగర్భ
ములు, మతవివాద కారణం । బులు త్వదీయ
మతమె నామతికభిమత । మతముతం శ్రీ
వరద! పూనూరు.

87. సీ॥ పరమపావనములై । భక్తిప్రపత్తిసం
పదలకు తావులై । హృదయపద్మ
భానూదయంబులై । పాపపేషణములై
మృత్యుభీషణములై । యీప్సితార్థ
ఫలదాయకంబులై । వాగ్భూషణంబులై
కర్ణపేయంబులై । కడుమనోహ
రంబులై యమృతర । సంబులై వఱలునీ
సచ్చరిత్రములకు । సమములగునె

తే॥గీ॥ ఫలరసంబులుఁ దేనెలుఁ । బాశకములు!
దీటుదారకల వాటితో । సాటియందు
తేటనీటికిఁ బాలకే । సాటిదీటు
వరద! పూనూరు.

88. సీ॥ అజ్ఞానలతికకు । నంతరంగము పాదు
దురితాంబువులనది । పెరుగుచుండు
నాశదానికి వేరు । యన్యాయమే కాడ
పాడుతలంపులే । పల్లవములు

అనృతవాగ్జాలంబు । లాకు జొంపమ్ములు
కౄరకర్మంబులే । కుసుమతతులు
వదలని ప్రారబ్ధ । వాసనవాసన
జననమరణములు । ఘనఫలములు
తే॥గీ॥ కాలుపోదయిది, చిమ్మచీ । కట్లఁగ్రమ్మ
శూర! యీపోద నీచక్రి । ధారచేత
నగ్గుఁజేయవె, కూర్పవే । లగ్గుతండ్రి
వరద! పూనూరు.

89. సీ॥ ఆచార్యపురుషుండ । ననుచుడంబముతోడ
బిరబిరనూరూరుఁ । దిరుగవచ్చు
తామసదైవ మం । త్రరహస్యవిధులను
శిష్యకోటికుపదే । శింపవచ్చు
తీర్థప్రసాదముల్ । తృప్తిఁగాలభియించి
పెంపొందుడంచు దీ । వింపవచ్చు
అర్థంబుఁ బ్రాణంబు । నాచార్యవశమని
లాలించిపట్టును । లాగవచ్చు
తే॥గీ॥ విషయవైరాగ్య బోధఁగా । వింపవచ్చుఁ
గాని జనుఁడెంత విద్వాంసుఁ । డైననిన్ను
జిత్తవిశ్రాంతితోఁ జూత । సేయుటకుదు!
వరద! పూనూరు.

90 సీ॥ పరమేశ! త్వత్పాద । పద్మంబులను గొల్వఁ
జాలిన సంపదే । సంపదయ్య
ఇతరమ్ములను మాని । సతతమ్ము నినుఁ గూర్చి
యుండెడి యుల్లమే । యుల్లమయ్య
నినుఁ జెందు మార్గంబు । నెఱ్ఱుమీఱఁగఁ జూచి
మతమందు బుద్ధియే । బుద్ధియయ్య
నిరతంబు పరభక్తి । నీదాస్యవృత్తినిఁ
బాయని కాయమే । కాయమయ్య

తే॥గీ॥ నిన్ను సేవించు కన్నులే । కన్నులయ్య
తావకీయకథా సుధా । ధారలెప్డు
విందులుగఁ గ్రోలు వీనులే । వీనులయ్య
వరద! పూనూను.

91. సీ॥ నిఖిలభూతములందు । నిండియుండెడినిన్ను
దిలకించి హర్షాబ్ధిఁ । దేలువాఁడు
సర్వకార్యములనీ । సంప్రీతికై యాచ
రించ నెల్లప్పుడు య । త్నించువాఁడు
త్వత్పదధ్యానభా । స్వన్మయూఖములచేఁ
జిత్తాబ్జములరారఁ । జేయువాఁడు
తమ్మరపుర్వులా । గున సంసరణమందుఁ
దరుగుచు నిన్నునే । మఱచువాఁడు

తే.గీ|| భక్తినిష్ఠాగరిష్ఠుఁడై । వఱలువాఁడు
సర్వమర్పించి నీసేవ । సలుపువాఁడు
నీకుఁబ్రియతమభక్తుఁడో । నిర్మలాత్మ
వరద! పూనూరు.

92. సీ|| అవిరళానంద బా । ష్పార్ద్రనేత్రుఁడై
యొంటిగాధ్యానించు । నొక్కవేళ
హర్షాతిశయ పుల । కాంకితగాత్రుఁడై
మందహాసమొనర్చు । మఱొకవేళ
సంతోషభరమున । సారెసారెకుసాఁగి
మ్రొక్కుచుసొక్కు నిం । నొక్కవేళ
యొకవేళనాడును । యొకవేళబాడును
యొకవేళ గిమ్మన । కుండు నొక్క

తే.గీ|| వేళయుప్పొంగి గంతులు । వేయుచుండు
నిర్మలానందమూర్తిని । నిన్నుఁగాంచి
పారవశ్యముఁజెందెడి । భక్తవరుఁడు
వరద! పూనూరు.

93. సీ|| నీభక్తుఁడెప్పుడు । నీదాసదాసుల
కడవారినైనను । గారవించు
కులము,వృత్తియు, సంప । దలను,జాతి,మతభే
దముల భూషణ,దూష । ణములఁగాని

పాటింపఁదలఁపను । భర్తవు కర్తవు
సర్వంబు నీవని । సంతసించు
వత్సమావును జేర । వాత్సల్యమున నది
చేపదే! అట్లైన । జేరి నీకు
తే॥గీ॥ భక్తుఁడీప్సితములనెల్లఁ । బడయుచుండు
నిను విడిచి నీదు భక్తుండు । నిలువలేఁడు
నీవు నీ భక్తు నెడబాసి । నిలువలేవు
వరద! పూనూరు.

94. సీ॥ నీటిబుగ్గలఁబోలె । నిముసంబులోపలఁ
గాయంబు నాయువు । మాయమగును
మేఘంబులోని క్రొ । మ్మెఱుఁగుతీవెలఁబోలె
భోగభాగ్యములు వి । యోగమొందు
జలధితుంగతరంగ । ములఁబోలె దారాది
సంగమంతయుఁ దున్తిటి । నమసిపోవుఁ
గలలోని చిత్రింపు । కథవోలె యీజగ
న్నాటకమంతయు । నాశమొందు
తే॥గీ॥ నంచు విజ్ఞాని వినినిం । దించివిడిచి
నిర్గుణంబుగ నీపద । నీరజములె
తనకుగతియని నెమ్మదిఁ । దలఁచుకొనును
వరద! పూనూరు.

95. సీ॥ పత్రిమో పుష్పమో । ఫలమో జలము నీదు
చరణాబ్జములనుంచి । భక్తికొలఁది
నిరతంబు భక్తితో । నిన్ను బూజించెడు
ధన్యుండు వాంఛితా । ర్థములఁ బడయు
నాశాపిశాచమా । వేశమై పీడింపఁ
గుక్షింభరుఁడు నిన్ను । గొల్వలేక
అన్నవస్త్రాభర । ణాదుల నాశించి
యుర్వులఁ గొల్చి సం । కల్పసిద్ధిఁ
తే॥గీ॥ బడయనేరక వ్యర్థుఁడై । చెడును తుదకు
నీవె మోక్షంబు పక్షంబు । నీవె గతివ
టంచు నీభక్తుఁ డెప్పుడు సే । వించునిన్ను
వరద! పూర్ణాయ.

96. సీ॥ నీలాభ్రజాల సుశ్రీల । నేలెడినీదు
మేనిలావణ్యమిం । పూనిచూచి
తొలికారుమెఱుపుల । తళతళ లెగజిమ్మఁ
జాలునీబంగారు । చేలఁజూచి
తొగచెలివగ కాని । జిగిఁదెగడఁగఁజాలు
సొగసులొల్కెడునీదు । మొగముఁజూచి
మగలాల నిగనిగల్ । నగఁజాలుకులుకుచే
జిగిమీఱు నీచిఱు । నగవుఁజూచి

తే. గీ॥ విమలశతపత్రనేత్రి నీ । కె ప్రియములాయె నవి
డాంబుమీఱఁగను వేణుగా । నంబుఁ బాడి
నిన్ను వాంఛతివలచె న । న్నియును మఱచి
వరద! ప్రాకూరు.

97. సీ॥ నినుఁగనుఁగొనవలె । నని యెంతొ వలపుతో
జెందినాఁడిది తన । చిన్ని యెడఁద
నీరూపుధ్యానించు । నినుఁజూడఁ గాంక్షించు
నీపేర్లు నీచెల్వు । నీకథలును
బరిపరివిధములఁ । బలుమాఱు వచ్చించి
నినుఁగూర్చు దూతికఁ । గనుటయెట్లొ
యనివేఁడి సిగ్గుల్ । లను విసర్జించ నా
నాటికి తనుఁగని । నయమువీడు

తే. గీ॥ నీకల్యాణగుణములు । నీ సమృద్ధి
స్థితి వినాశాది శృంగార । చేష్టలెల్లఁ
దెలిపి యౌదార్యుఁడా నినుఁ । గలయఁ జేయు
వరద! ప్రాకూరు.

98. సీ॥ రక్షక! రుక్మిణీ । రమణీమణీచాలు
తరసుకుమారమా । నసవిహారి
యుగము సంప్రీతితో । నారాధించు భవదీయ
పదపద్మయుగ్మ సం । భావనంబు

నకునవ్విమ్మెగు । నామతి! తనకట్టి
దాస్యమెప్పుడు భవ । త్పరమకరుణ
నబ్బునోయనుప్రీతి । నబ్బబాష్పాంబుసం
దోహవీచికలలో । దొప్పదోగు
తే॥గీ॥ అప్పుర! యేమందు నీయందు । మందు జందు
విందు వింతదివలప్పుల । మందటంచు
నందు పరదియమున్న దే । యిందిరేశ
వరద! పూనూరు.

99. సీ॥ సృష్టిచిత్రములతోఁ । జెలువారు యీభువ
నంబు సభాభవ । నంబుగాఁగ
రవిశశి నక్షత్ర । రాజీవిరాజిత
ప్రభలు తత్ప్రభకు దీ । పములుగాఁగ
గంధవాహానీత । బంధురసౌరభ్య
భంగమ్ములచటికే । వనలుగాఁగ
అజ, శివ, సుర, మాన । వాది జంతువులెల్లఁ
బరిజన పరివార । భటులుగాఁగ
తే॥గీ॥ సకలబ్రహ్మాండ సామ్రాజ్య । చక్రమేలు
నీవు "పూనూర" వెలయుట । నీపదాబ్జ
సేవకులముగుమమ్ము ర । క్షింపఁగాదె!
వరద! పూనూరు.

100. సీ॥ అతిపవిత్రభూతి । యై యొప్పు భవదీయ
దివ్యాలయమె మాకు । భవ్యకాశి
సర్వపాపంబుల । సమయించు త్వత్పదా
బ్జముల తీర్థమె మాకు । విమలగంగ
త్వద్దివ్యచరితామృ । తముఁ గ్రోలు సద్భక్త
జనగోష్ఠియే మాకు । సదమలగయ
త్వత్ప్రియభక్తులు । త్వన్మహోత్సవములఁ
జేయుచోటే మాకు । శ్రీప్రయాగ
తే॥ గీ॥ త్వత్సపర్యాస్థలమె మాకు । పంచక్రోశి
త్వత్సుధ్యానమే మాకు । పరమధనము
త్వత్ప్రసాదమె మాకు । వనమునందిరి
వరద! పూనాపురు.

101. సీ॥ చిత్తమా! భక్తితో । శ్రీవేణుగోపాలు
భజియించి ముక్తిని । బడయుమంటి
వక్త్రమా! నిరతంబు । వ్రజసుందరీనాథు
కీర్తనల్ బాడి సు । ఖింపుమంటి
ఘ్రాణమా! కృష్ణాంఘ్రి । రాజీవపరిమళ
తులసిగంధములలో । మెలఁగుమంటి
పాణియుగ్మమ! కృష్ణ । పాదారవిందంబు
లర్చించి సంతసం । బందుమంటి

తే॥గీ॥ అక్షియుగ్మమ! శ్రీకృష్ణు । నరయుమంటి
శ్రోత్రయుగ్మమ! హరికథల్ । గ్రోలుమంటి
మూర్ధమా! కృష్ణునకుఁ బ్రీతి । మ్రొక్కుమంటి
వరద! పూనూరు.

102. సీ॥ మతకర్తలనుబంపి । హితవుబోధింపించి
చేతనాళికి మేలుఁ । జేసినవఁడొ
వర్ణాశ్రమాచార । పథలఁగల్పించి
మనుజసాంకర్యంబు । మాన్పినవఁడొ
బ్రహ్మసూత్రాదిస । ద్గ్రంథకర్తలనంపి
వేదతత్త్వము లెఱిం । పించెనవఁడొ
న్యాయశాస్త్రమగు । న్యాయంబుగాఁ బ్రజను
పాలింపఁ బ్రభువులఁ । బంపెనవఁడొ

తే॥గీ॥ ధర్మసంస్థాపనకు మార్గ । దర్శియవఁడొ
అట్టి సర్వనియంత । వైనట్టి నిన్ను
సతముస్మరియింతు నిశ్శ్రేయ । సంబుకొఱకు
వరద! పూనూరు.

103. సీ॥ ఎవనిపాద సరోజ । మెప్రొద్దు యోగీశ
చిత్తమందిరములఁ । జెలఁగుచుండు
ఎవనిసాధర్మ్యంబు । నియాత్మ సముదాయ
మంతయుఁ జెందుకా । లాంతమందు

ఎవనియద్భుతశక్తి । యీజగద్యంత్రంబుఁ
దిప్పుచుండును మొద । లెంపులేక
ఎవనికౌశలమును । నీసృష్టిచిత్రముల్
ప్రకటించు నేత్రప । ర్వంబుగాఁగ
తే॥గీ॥ ఎవనియునికి రక్షణమొ । యీభువనములకు
అట్టి సర్వేశ్వరుండవై । నట్టినిన్ను
మంతనంబున నిల్పి ధ్యా । నింతు నెపుడు
వరద! పూనూరు.

104 సీ॥ నీసమానులుగాని । నీకంటె నధికులు
గాని నాకెచ్చటఁ । గానరారు
జగములన్నిటిచేఁ । చక్రవర్తివి నీవు
త్వచ్ఛాసనముఁ జవ । దాఁటుదేది
నీకటాక్షము రక్ష । నీకోపము శిక్ష
సచరాచర ప్రపం । చమున కెపుడు
ఈశ! నీమహిమచే । దేశకాలానుసా
రముగ దేహికి జీవ । నములభించు
తే॥గీ॥ ఆదరంబున మామొఱ । లాలకించి
మాయభీష్టంబు లిడు కృపా । మయుఁడ వీవు
గాన ధ్యానింతు నీపద । కంజ మెపుడు
వరద! పూనూరు.

105 సీ॥ పరమదయాకర!! । "నిరుపయోగములగు
పనులకు ననుఁ బాలు । పఱచకయ్య"
మరణపర్యంతంబు । మఱవక నిన్నుజిం
తించులాగునఁ బ్రసా । దింపవయ్య
అస్మదన్వయులనీ । యారాధనము వీడ
కాయకుండెడులాగు । జేయవయ్య
కరుణతోనాదు యో । గక్షేమములభార
మెప్పుడు నీవే వ । హింపవయ్య

తే॥గీ॥ అంతరాయములేక ని । రంతరంబు
నీదుగీతామృతముఁ గ్రోల్చి । నిత్యమైన
మోక్షసుఖమందఁ జేయుమా । ముక్తగేయ
వరద! పూనూరు.

106. సీ॥ ప్రజలను సౌభ్రాత్ర । భావబంధములతో
వెలుఁగొందులాగుఁ గా । వింపవయ్య
ధర్మమేజయమను । నిర్మలవాక్యంబుఁ
బ్రీతినెల్లెడలఁ గ । ల్పింపవయ్య
భూమినెల్లప్పుడు । ముక్కారుపంటల
నలరారులాగున । సలుపవయ్య
అరనిభక్తి ని । న్నాబాలగోపాల
మునుఁగొల్చులాగున । మనుపవయ్య

తే॥గీ॥ ప్రీతికుటుంబము ప్రజయును । బాడిపంట
గలిగి తామరతంపరై । వెలయులాగుఁ
జేసి, తోడయి కాచి । రక్షింపవయ్య
వరద! పూనూరు.

107. సీ॥ మంగళమో దివ్య । మంగళవిగ్రహ
మంగళమో భక్త । సంగనీకు
మంగళంబిదుగో వి । హంగపుంగవయాన
మంగళంబిదుగో ని । స్సంగనీకు
మంగళమో దయా । పాంగ తుంగతరంగ
మంగళమో పాప । భంగనీకు
మంగళంబిదుగో భు । జంగతల్పశయాన
మంగళంబు రమాను । షంగనీకు

తే॥గీ॥ మంజుతర వేణుగోపాల । మంగళంబు
మణివిభూషణ భూషిత । మంగళంబు
మాకు మంగళమిదు నీకు । మంగళంబు
వరద! పూనూరు.

108. సీ॥ జనకుండు "వేంకటా । చార్యుండు" తత్సతి
తిలకమా । "శ్రీపేరిం । దేవి" జనని
"శ్రీ ——సార్యుండు" । ప్రియసోదరుఁడు నాకు
సరసఁపూపాటి' వం । శంబు మాది

"నారాయణా"యని । నన్నుబిల్తురు వ్రజల్

మాయూరు "చిన్నియ । న్నదల"యండ్రు

"గీతార్థ" తత్వప్ర । దాతవై వెలయునీ

పాదరాజీవ సే । వావ్రతుండఁ

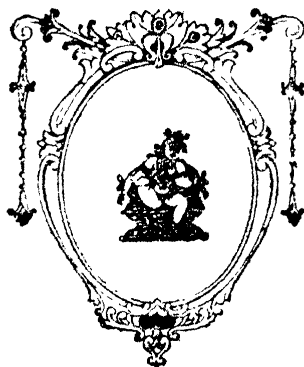
తే॥గీ॥ కేవలాజ్ఞుండ యుష్మత్కృ । పావశమునఁ

త్వద్గుణార్ణవమునఁ గొన్ని । పద్యరత్న

ములను దేవితిఁ గొని, నన్ను । బ్రోవుమయ్య!

వరద! పూనూరు వేణుగో । పాలకృష్ణ ॥

సంపూర్ణము.

విజయ ముద్రాక్షరశాల, బాపట్ల. 500, 10—26.

13698